

NEVŞEHİR KAPADOKYA BALON UÇUŞ SAHASI SLOT UYGULAMA TALİMATI (SHT-BALON-SLOT)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimat, Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahasında faaliyet gösteren sıcak hava balonlarının tabi olacağı slot uygulamaları konusundaki usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat; Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahasında faaliyet gösteren ticari balon işletmelerini, uçuş eğitim organizasyonlarını ve slot hizmeti veren ilgili kişi, kurum ve kuruluşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu talimat, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 437 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendine ve 10/06/2013 tarihli ve 7773 sayılı Kapadokya Meslek Yüksekokulunun Slot uygulanmasına dair yetkilendirilmesine dair Bakanlık Makam Oluruna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu talimatta geçen;

- Asıl slot: Her bir işletmeye sabah periyodu için tahsis edilmiş slot sayısını,
- Atıl slot: Slot kullanım sapmasının aşağı yuvarlanmasıyla elde edilen, işletme tarafından kullanılmayan slot sayısını,
- Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,
- Balon İşletmesi: Balon ile her türlü ticari hava taşımacılığı yapan işletmeleri,
- Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- İşletme kapasitesi: Uçulabilir gün ile her bir işletmeye tahsis edilmiş slot miktarının çarpılması ile oluşan değeri,
- İşletme kapasite kullanım oranı: İşletmenin bir yılda gerçekleştirdiği uçuş sayısının işletme kapasitesine bölünmesi ile elde edilen oranı,
- Kalkış uygunluğu: Slot hizmet merkezi tarafından verilen uygunluğu,
- Kırmızı Bayrak: Meteorolojik şartların belirlenen sektör ve zaman aralığı içerisinde uçuşa elverişli olmadığını ve uçuş operasyonu yapılamayacağını,
- Meteorolojik Değerlendirme: İlgili gün ve zaman aralığında yapılacak uçuşa dair meteorolojik veriler aracılığıyla yeşil, sarı veya kırmızı bayrakların ilan edilmesini,
- Sarı Bayrak: Meteorolojik şartların belirlenen sektör ve zaman aralığı içerisinde uçuşa elverişli olmadığını ancak belirlenen zaman aralığı sonunda meteorolojik şartların değişme

ihtimali bulunması dolayısıyla, bayrağın yeşil veya kırmızı olarak güncellenmesine kadar beklemede kalacağını,

j) Sektör: Mikro-klimatik özellikleri sebebiyle, balon uçuş sahasındaki diğer bölgelerden farklılık gösteren alanların her birini,

k) Sektörel kapasite: Sektöre tahsis edilmiş toplam asıl slot sayısı ile uçulabilir gün sayısının çarpılması ile oluşan sayıyı,

l) Sektörel kapasite kullanım oranı: Sektörel uçuş toplamının sektörel kapasiteye bölünmesiyle elde edilen oranı,

m) SHT-OLAY: Sivil Havacılık Emniyet Olaylarının Raporlanmasına Dair Talimatı,

n) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yönetmeliği: 11.05.2019 tarihli ve 30771 numaralı Resmî Gazetede yayınlanan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yönetmeliğini,

o) Slot: Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası'nın belirli bir gün ve saatte bu Talimata uygun olarak sıcak hava balonları tarafından kullanım hakkını,

ö) Slot Hizmet Merkezi (SHM): Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası için kalkış uygunluğu taleplerini değerlendiren merkezini,

p) Slot kullanım sapması: Asıl slot sayısı ile ortalamadan sapma değerinin çarpılması sonucu elde edilen sayı ile işletmeye tahsis edilmiş olan slot sayısı arasındaki farkı,

r) Sabah Uçuşu (İlk Periyod): Gün doğumundan 30 dakika öncesiyile yerel 11.00 saatleri arasında,

s) Ortalamadan sapma: İşletme kapasite kullanım oranının sektörel kapasite kullanım oranına bölünmesi ile elde edilen değeri,

ş) Öğleden Sonra Uçuşu (İkinci Periyod): Yerel saat 14.00 ile günbatımı arasındaki süreyi,

t) Uçulabilir gün: Meteorolojik verilerinin değerlendirilmesi sonucunda bir yılda uçuş yapılabilen gün sayısını,

u) Yeşil Bayrak: Meteorolojik değerlendirme kapsamında belirlenen sektör ve zaman aralığı içerisinde balon işletmesi ve sorumlu pilot kararı ile uçuş operasyonu gerçekleştirilebileceğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Slot haklarının değerlendirilmesi

MADDE 5 - (1) Genel Müdürlük her yılın Ocak ayı içerisinde, slot hizmet merkezi yetkilileri, sektör temsilcileri ve ihtiyaç duyulması halinde ilgili diğer kuruluşları da davet ederek, sektörel gözden geçirme toplantısı düzenler.

(2) Bu toplantıda son bir yılın değerlendirmesi yapılarak slot dağılımının yeniden belirlenebilmesine yönelik sektör paydaşları tarafından Genel Müdürlüğe görüş ve öneriler iletilir. İlgili sektör paydaşlarının görüş ve önerileri alınarak Genel Müdürlük tarafından slot dağılımlarına yönelik değerlendirme ve düzenleme yapılır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(3) Uçuş yapılan bölgelerdeki slot kapasitesi uçuş emniyeti, yaşanan emniyet olayları ve güvenlik, kamu düzeni gibi hususlar dikkate alınarak belirlenir.

Uçuş Koordinasyon ve Slot hizmet esasları

MADDE 6 - (1) Uçuş emniyetinin sağlanması ve hava sahasının emniyetli bir şekilde kullanılabilmesi için gereken koordinasyon ile Slot hizmetleri, yetkilendirilmiş ve sahasında deneyimli kurum / kuruluş tarafından yürütülür.

(2) SHM çalışanları, görevlerini bağımsız ve tarafsız bir şekilde yürütürler.

(3) SHM her tür bilgi ve belgeyi usulüne uygun bir şekilde kaydeder ve en az iki yıl süreyle muhafaza eder. Bu süre sonunda bilgi ve belgeler Genel Müdürlük tarafından yazılı olarak talep edilmesi halinde söz konusu kayıtlar Genel Müdürlüğe devredilir.

(4) SHM, balon operasyonlarının Genel Müdürlükçe balon işletmelerine verilen slot hakları çerçevesinde yapılması ile ilgili işlemlerin takibinden sorumludur. Uçuş operasyonunun emniyet ile gerçekleştirilmesinden operasyonu yapacak işletme sorumludur.

Uçuş Koordinasyonu ve Slot Hizmetlerinin Yürütülmesi

MADDE 7 – (1) Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahasında uçuş için kalkış uygunluğu değerlendirmesi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) İşletmeler planlanan uçuştan bir gün önce SHM tarafından belirlenen süre içerisinde uçuş planlamalarını SHM'ye gönderir. Planlar Balon Takip sistemi üzerinden gönderilebilir.

b) SHM işletmeler tarafından gönderilen uçuş planlamalarını işletme bazında tahsis edilen slot sayıları ile eşleştirerek değerlendirir ve buna göre uygunluk verir. Slot aşımı söz konusu ise kalkış uygunluğu verilmez.

c) Kalkış planlanan sektörler için meteorolojik değerlendirmeyi yansıtan bayrak kontrolü SHM tarafından yapılır. Kırmızı veya sarı bayrak ilan edilmesi durumunda balon işletmelerine kalkış uygunluğu verilmez. Yeşil bayrak ilan edilmesi halinde uçuşun, işletme ve sorumlu pilot kararı ile gerçekleştirilebileceği işletmelere duyurulur.

ç) Genel Müdürlükçe tahsis edilen slotu kullanmak isteyen işletmenin yetkili personeli kalkış öncesinde haberleşme usul ve esasları çerçevesinde kalkış uygunluğu talep eder.

d) Kalkış uygunluğu talep eden işletmeler, verilen kalkış uygunluğu saatlerine uymak zorundadır. Kalkış uygunluğu saatinden on beş dakika öncesine veya on beş dakika sonrasına kadar uçuşlar başlatılır. Bu süreler içerisinde kalkış yapmayan / yapamayan balonlar için yeniden kalkış uygunluğu talep edilmesi gerekmektedir.

e) İniş yapan her bir balon için işletme yetkilisi balon tescilini ve iniş saatini SHM'ye bildirir. Bu bildirim Canlı Balon Takip sistemi üzerinden de verilebilir. SHM balon iniş saatini kaydeder. İniş/kalkış ve uçuş esnasında SHT-OLAY ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yönetmeliği kapsamında herhangi bir olay veya kaza gerçekleşmesi durumunda SHM ivedilikle haberdar edilir.

f) SHM tarafından bildirilen uçuş uygunluğu yalnızca balon işletmesinin slot hakkına sahip olduğunu ve belirtilen slotun uçuş planlaması ile eşleştiği anlamına gelmektedir. Uçuş operasyonunun emniyet ile gerçekleştirilmesinden veya gerektiğinde vazgeçmekten operasyonu yapacak işletme ve pilot sorumludur.

Meteorolojik Değerlendirme

MADDE 8 - (1) Kapadokya bölgesi balon uçuş sahası, meteorolojik açıdan 3 (üç) sektöre ayrılmıştır. Genel Müdürlük yetkilisi ya da Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde görevlendirilmiş kişiler, bölge içinde farklı meteorolojik şartların gözlemlendiği günlerde, meteorolojik değerlendirmeyi her bir sektör için farklı olarak ilan edebilir.

A Sektörü: Balon uçuş sahasının kuzey sınırı ile 38° 40' 25"K paraleli arasındaki bölgeyi ifade eder.

B Sektörü: 38° 40' 25"K ile 38° 35' 44"K paralelleri arasındaki bölgeyi ifade eder.

C Sektörü: 38° 35' 44"K paraleli ile balon uçuş sahasının güney sınırı arasındaki bölgeyi ifade eder.

Bilgi ve Belgeler

MADDE 9 - (1) Balon işletmelerinden istenen tüm bilgi ve belgelerin belirlenen formatta ve süre içerisinde SHM'ye iletilmesi zorunludur. Bilgi ve belgelerin doğru ve zamanında verilmemesi durumunda balon işletmeleri takip eden güne ait slot haklarından yararlanamayacaklardır.

Slot hakkının belirlenmesi

MADDE 10 - (1) Kapadokya bölgesindeki slot dağılımının düzenlenmesinde, uçulabilir gün sayısı ile işletme kullanım kapasiteleri dikkate alınır.

(2) İşletmelerin ortalamadan sapma değeri ile kendilerine tahsis edilmiş olan asıl slot sayılarının çarpılması sonucunda tespit edilen sayının asıl slot sayısından çıkartılmasıyla işletmelerin slot kullanım sapmaları tespit edilir.

(3) İşletmenin slot kullanım sapmasının negatif yönlü olması işletme kapasite kullanımının Sektörel Kapasite Kullanım Oranının altında olduğunu, pozitif yönlü olması işletme kapasite kullanımının Sektörel Kapasite Kullanım Oranının üstünde olduğunu gösterir.

(4) Slot kullanım analizi sonucunda atıl slotu bulunduğu tespit edilen işletmelerin asıl slot değerleri 1 (bir) azaltılır.

(5) Asıl slot sayısı 2 (iki) olan işletmelerin asıl slot değeri azaltılmaz.

(6) Atıl slotu bulunan işletmelerden alınan slotlar, ortalamadan sapma değeri ortalama değerin üzerinde olan işletmelere ortalamadan sapma değeri en yüksek olan işletmeden başlanılarak her bir işletmeye 1(bir)'er slot eklenmek suretiyle dağıtılır. Ancak işletmelerin ortalamadan sapma değerlerinin eşit olduğu durumlarda, slot kullanım sapması daha yüksek olan işletmeye slot dağıtımında öncelik verilir.

(7) Alınan slotların slot ihtiyacı bulunan işletmelere dağıtılmasının ardından dağıtılmayan slot kalması durumunda slot dağıtım işlemi aynı yöntemle tekrar edilir.

(8) Bir yıl içerisinde tahsis edilen slot sayısında değişiklik yapılan işletmelerin slot kullanım analizlerinde dikkate alınacak kapasite kullanımı her bir dönem için ayrı hesaplanır.

(9) İşletmenin sabah slotunda herhangi bir değişiklik olmasa da ikincil uçuş ve öğleden sonraki slotunda imkanlar dahilinde değişiklik yapılabilir.

(10) İşletmenin ikincil uçuş ve öğleden sonra periyoduna ilişkin slot sayısı asıl slotun yarısı esas alınmak kaydıyla işletmenin verimlilik kapasitesine göre hesaplanır.

(11) Kusurat asıl slottaki değişiklik yönünde tama yuvarlanır. Toplam öğleden sonra periyodu belirlenmiş slot sayısının altında kalması halinde kalan slot yeni slotu aşağıya yuvarlanmış işletmelere ortalamadan sapma değeri en yüksek olandan başlanarak tekrar dağıtılır. İkincil uçuş ve öğleden sonra slot sayısı 1'den aşağıya düşemez.

(12) Bu Talimat kapsamında yıllık olarak hesaplanan slot dağılımları Genel Müdürlük tarafından belirlenen usulde balon işletmelerine bildirilir.

Slot Hakkının Kullanılması

MADDE 11 - (1) Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası'nda, sabah ve öğleden sonraki uçuşlar için belirlenmiş maksimum sayılarda balon ticari uçuş yapılabilir.

(2) SHT-BALON talimatına göre ticari işletmeler için gerekli balon kapsamında kabul edilmeyen ve eğitim ile antrenman uçuşlarında kullanılan 120.000 cuft'den küçük balonlar slot sınırlaması içerisinde değerlendirilmez.

(3) Eğitim ve antrenman uçuşları hariç olmak üzere her bir işletmenin aynı anda ticari uçuş yapmakta olan balon sayısı işletmeye sabah ve öğleden sonra uçuşları için tahsis edilmiş slot sayılarını geçemez.

(4) Slot hakkı gün bazında geçerli olup, kullanılmayan slotlar başka bir güne devredilemez.

(5) Herhangi bir sebeple günlük slot hakkını kullanamayacak olan işletmeler en geç bir gün önceden başvurmak ve karşılıklı anlaşmak kaydı ile slotlarının diğer firma tarafından kullanılmasını SHGM Web sayfasında bulunan FR45 (Slot Tahsis Beyanı) formunu imzalayıp SHM'ye ileterek sağlayabilir.

(6) İşletmenin iflası, işletme yetkisinin iptali veya askıya alınması, kendisine tahsis edilen slotun idari ceza kapsamında azaltılması veya tahsis edilen slotlarını kullanmayacağını yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirmesi veya ilave slot oluşturulması durumunda slot hakları Genel Müdürlük tarafından dağıtılabilir.

(7) Eğitim ve antrenman uçuşları kalkışların yoğun olarak gerçekleştirildiği 38°39'13"K, 34°50'20"D merkezli, 4 km çaplı dairenin dışından başlamak zorundadır. Havadaki balon sayısının sabah ve öğleden sonraki periyodunda %50'nin altına düşmesi durumunda balon uçuş sahasının tamamında eğitim ve antrenman uçuşları yapılabilir. Eğitim için yapılacak uçuşlarda pilot adı ve öğrenci isimleri, kalkış iniş saatleri Canlı Balon Takip sistemi ile takip edilir ve SHM'ye bildirilir.

(8) Genel Müdürlük gerekli gördüğü hallerde (kamu hizmeti zorunluluğu, özel izinli uçuşlar, olağan üstü durumlar vb.) Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası'nda uygulanan slot sayısı ve tahsisinde değişiklik yapabilir.

İkincil uçuş

MADDE 12- (1) İşletmeler sabah periyodu için belirlenen slot haklarının tamamını kullandıktan sonra, her bir balonunun kalkışından en az yarım saat sonra, aşağıdaki şartları taşımak kaydı ile ikincil uçuş gerçekleştirebilir:

(2) Asıl slot ile ikincil uçuşlara ait uçuş planlamalarının toplamı kapasiteyi geçmiyorsa bu Maddenin İnci fıkrasındaki bekleme süresine gerek kalmaksızın ikincil uçuşlara SHM tarafından kalkış uygunluğu verilebilir.

(3) İkincil uçuşlarda işletmeler en fazla öğleden sonraki slot hakları kadar balonla uçuş yapabilir.

(4) Herhangi bir sebeple günlük ikincil uçuş hakkını kullanamayacak olan işletmeler en geç bir gün önceden başvurmak ve karşılıklı anlaşmak kaydı ile uçuş haklarının diğer firma tarafından kullanılmasını talep edebilirler. SHGM Web sayfasında bulunan FR45 (Slot Tahsis Beyanı) formu imzalanarak SHM'ye iletilmelidir.

(5) İkincil uçuş yapacak balonlar, uçuşların yoğun olarak yapıldığı, 38°39'13"K, 34°50'20"D merkezli, 4 km çaplı dairenin dışından kalkmak zorundadır. Görsel referans olarak bu dairenin merkezi ve sınırları;

a) Merkez: 'Göreme Balon İşletmesi'nin kalkış alanı, bir diğer deyişle, Göreme – Çavuşin karayolu üzerinden 'Rainbow At Çiftliği'ne dönen toprak yol ile Göreme – 'Göreme Açık hava Müzesi' karayolu üzerindeki 'Turist Hotel'in önünden kuzeye giden toprak yolun kesiştiği nokta,

b) Kuzey uç: Göreme – Avanos yolu üzerinde, 'Çavuşin Köyü'nün girişinde yer alan köprü,

c) Kuzeydoğu uç: Çavuşin kasabası ile Paşabağ ören yerini ayıran Akdağ'ın orta noktası,

ç) Doğu uç: Ortahisar Kızılkçukur seyir alanının batısındaki 'Üzümlü Kilise',

d) Güneydoğu uç: Göreme – Ortahisar yolu üzerindeki 'Kaya Camping İşletmesi'

e) Güney uç: Göreme Zemi vadisi içinde yer alan 'El Nazar Kilisesi'nin önünden güneye giden toprak yolun bittiği nokta,

f) Güneybatı uç: Göreme – Nevşehir yolu üzerindeki 'Anatolian Balonculuk İşletmesi',

g) Batı uç: merkezden gelen izdüşüm ile Bağlıdere vadisinin batısındaki toprak yolun kesiştiği nokta,

ğ) Kuzeybatı uç: Göreme'yi, Nevşehir – Avanos karayoluna bağlayan asfalt yol üzerindeki ikinci çeşme, diğer bir deyişle Kaya Harman mevkiinde belirlenmiştir.

(6) Balon uçuş sahası;

I. Yukarıda koordinatları verilmiş 4 km çaplı daire,

II. Bu dairenin Kuzey-Batısı ile NOTAM'lı alan sınırları arası,

III. Bu dairenin Kuzey-Doğusu ile NOTAM'lı alan sınırları arası,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

IV. Bu dairenin Güney-Doğusu ile NOTAM'lı alan sınırları arası ve
V. Bu dairenin Güney-Batısı ile NOTAM'lı alan sınırları arası şeklinde beş bölgeye ayrılmıştır.

(7) Genel Müdürlük yetkilisi ya da Genel Müdürlük tarafından görevlendirilmiş kişiler, ikincil uçuşlar için bölge uygunluk kararını verirken, sabah periyodunda kalkış yapan ve hala uçuşlarına devam eden trafiğin, rüzgârın yönüne göre belirlenen alanları terk ettiğinin teyidi ile alanlardaki rüzgar durumunu göz önünde bulundurur. Ayrıca, uçuş emniyetini en üst seviyede tutmak şartı ile hakim rüzgar yönünü esas alarak, ikincil uçuşların hangi bölgelerden başlatılabileceğinin kararını verir. Bu kararda; aynı uçuş bölgesinde bu Talimatta belirlenen azami balon sayısının aşılmamasının sağlanması esastır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdari Yaptırımlar ve Son Hükümler

İdari Yaptırımlar

MADDE 13 – (1) Bu Talimatta belirtilen kurallara uymayan gerçek ve tüzel kişilere; 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 143 üncü maddesi, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin ilgili maddesi ile 29/1/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik (SHY-İPC) kapsamında işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve 29.09.2015 tarihinde yayımlanan Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası Sıcak Hava Balonları Slot Uygulama Talimatı (Rev. 02) yürürlükten kalkar.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.